

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การเดินทางท่องเที่ยวนั้นเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น หรือเพื่อหาความรู้ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสถานที่ท่องเที่ยวที่ตัดสินใจในการเดินทาง การท่องเที่ยวในประเทศไทย สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทได้แก่ การท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ การท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา การท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม การจัดประเภทดังกล่าวทำให้เราสามารถจัดการลักษณะทางการท่องเที่ยวได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น ซึ่งสะดวกในการหาข้อมูลในการเดินทาง การเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทางพักผ่อน และวางแผนการท่องเที่ยว โดยมีข้อมูลที่หลากหลาย และสามารถเปรียบเทียบได้จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2553: ออนไลน์)

การท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติรูปแบบหนึ่งคือ การดำน้ำ ในประเทศไทยนั้นมีสถานที่ดำน้ำอยู่หลายแห่ง และได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ มีการจัดอันดับสถานที่ดำน้ำจาก ทีมงานประชาสัมพันธ์งาน Thailand Travel & Dive Expo 2008 ได้แนะนำ 5 สถานที่ดำน้ำติดอันดับ จากการจัดอันดับของนักดำน้ำระดับแนวหน้าของเมืองไทย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะบริเวณรอบๆคือ หินม่วงหินแดง เกาะตาชัย และเกาะบอน ซึ่งเป็นเกาะที่อยู่ในระหว่างเขตอุทยานของทั้ง 2 แห่ง (ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 2551: ออนไลน์) นอกจากนี้ บริษัท อโศกดำ บริษัทผู้ให้บริการเว็บไซต์สำรองห้องพักในโรงแรมแบบออนไลน์ยอดนิยม ได้ทำการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวแปลกใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม ในเอเชียประจำปี 2554 มา 10 แห่ง ได้แก่ เกาะหลีเป๊ะ ประเทศไทย อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา จ.สตูล รวมอยู่ด้วย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 2554: ออนไลน์) ซึ่งสถานที่ดำน้ำเป็นอีกโลกหนึ่งซึ่งมีความงดงาม ตามธรรมชาติทั้งสีสรรและรูปทรงของปะการังที่หลากหลาย และฝูงปลาจำนวนมากที่อาศัยและหากินอยู่ในแนวปะการัง การดำน้ำในแต่ละสถานที่นั้นจะพบเจอสัตว์ใต้น้ำที่แตกต่างกันตามลักษณะของภูมิศาสตร์แต่ละสถานที่ ลักษณะการดำน้ำสามารถแบ่งออกได้ 2 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้ คือ การดำน้ำหรือที่เรียกกันว่า Skin Diving สามารถเข้าถึง และสัมผัสกับสิ่งมีชีวิตใต้น้ำทะเลได้ ด้วยอุปกรณ์ช่วยเหลือเพียงไม่กี่ชิ้น แต่ถ้าต้องการค้นหาและรับรู้ถึง

ความรู้สึก สัมผัสกับพื้นน้ำ ในอีกรูปแบบหนึ่งคือ การดำน้ำลึกหรือ SCUBA Diving ที่มีอุปกรณ์ต่างๆ อีกมากมาย คอยช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้สำหรับการดำน้ำ แต่สำหรับการดำน้ำลึกนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผ่านการเรียนรู้ ฝึกฝน และทดสอบทักษะต่างๆ สถานที่ดำน้ำของประเทศไทย ได้รับการยอมรับจากสมาคมดำน้ำโลก ให้จัดประชุมสมาชิกสมาคมดำน้ำโลก CMAS ประจำปี 2009 ซึ่งเป็นช่วงครบรอบ 50 ปีของสมาคมดำน้ำโลก โดยเลือกจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่จัดประชุมด้วย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 2551: ออนไลน์) ซึ่งการรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อต่าง และการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้คนหันมาให้ความสนใจเลือกที่จะดำน้ำเป็นการพักผ่อนมากขึ้น และจากการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ และเอกชน ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศ

จากสถิติจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีอัตราเพิ่มขึ้น เป็นธุรกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในปี 2550 และมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 7.51% เป็นอุตสาหกรรมหลักประเภทหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่การกระจายรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี และทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก โดยรายได้มาจากประชาชนชาวไทย และต่างชาติ ในปี 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 97.69 ล้านคน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 83.23 ล้านคน ทำรายได้ให้กับประเทศ 380,417 ล้านบาท และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 14.46 ล้านคน รายได้ 547,782 ล้านบาท ซึ่งมีรายได้โตขึ้นจากปี 2549 คิดเป็น 15.3% และมีรายได้โตขึ้นจากปี 2548 คิดเป็น 20.1% จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่รวมผู้ที่ใช้บัตรผ่านแดน : ลาว พม่า และมาเลเซีย ที่เป็นนักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550: ออนไลน์) และการท่องเที่ยวยังได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐ มีการส่งเสริม และกระตุ้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2550 ตามตารางข้างล่างนี้

ภูมิภาค	นักท่องเที่ยวชาวไทย	
	จำนวน	การเพิ่ม %
ภาคเหนือ	13,905,389	+ 6.93
กรุงเทพมหานคร	24,325,088	+ 2.2
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	13,823,002	+ 13.68
ภาคตะวันตก	12,795,603	+ 8.27
ภาคตะวันออก	13,843,582	+ 9.77
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21,321,836	+ 5.51
ภาคใต้	11,023,359	+ 10.21
รวม	111,037,859	+ 7.18

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550: ออนไลน์

ตัวเลขในตารางดังกล่าว มียอดรวมของผู้เยี่ยมชมเยือนในทุกจังหวัดจำนวนมากกว่าจำนวนคนเดินทาง 97.69 ล้านคน-ครั้ง เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของผู้เยี่ยมชมเยือนสามารถเดินทางได้ 1.48 จังหวัด (ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550: ออนไลน์)

จากสถิติดังกล่าวมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครสูงที่สุด แสดงให้เห็นได้ว่านักท่องเที่ยวจากเขตกรุงเทพมหานครเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่อื่นๆมาก อย่างไรก็ตามการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเหล่านั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวด้วย โดยเฉพาะการเลือกสถานที่ดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยซึ่งมีสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่งตามที่ได้กล่าวไปแล้ว

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษา จึงสนใจศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ดำน้ำในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพและบริการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานครในการเลือกสถานที่ดำน้ำในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานครในการเลือกสถานที่ดำน้ำในประเทศไทย
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางวางแผน พัฒนา และปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ดำน้ำ หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวใช้ในการพิจารณาเพื่อเลือกสถานที่ดำน้ำซึ่งในการศึกษารั้งนี้คือ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ได้แก่ ผลិតภัณฑ์และบริการ ราคา สถานที่หรือการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด กระบวนการให้บริการ และลักษณะทางกายภาพ

สถานที่ดำน้ำ หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเล และมีทรัพยากร ธรรมชาติทางทะเล เช่น ปะการัง สัตว์และพืชใต้น้ำ ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

นักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานคร หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากถิ่นพำนักถาวรในกรุงเทพมหานครไปสถานที่อื่น นอกเหนือจากการเป็นอยู่ตามปกติในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงหรือหนึ่งคืน เพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น หรือเพื่อหาความรู้